

ROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Poslano iz Trsta)

TRST, 8. okt. 1945.—Kotoličanih je pastirsko pismo ugodno odjeknilo. Počelo so jokali med branjem. Neke so potolaženi.

Radni krogi so bili silno razočarani. Takoj v ponedeljek, 1. oktobra, so poklicali generalnega vikarja g. kanonika K. Notranjemu ministru, da bi se skušal dobiti od njega nekako izjavo, da pismo ni bilo poslano iz Slovenije, da po njem niso resnični itd. Kanonik g. Vovk odločno, vendar brez pisma, je nasprotno rekel, da ni bil v Sloveniji. Notranjemu ministru, da bi bilo pismo poslano iz Slovenije, da po njem niso resnični itd.

Na nekakšno OFM organizirala protestni pismo, ki jih je poslala v kvartirah in prinašajo v župne urade. Vse to se je dalo govoriti o pismu. Ko je neka žena rekla nekemu duhovniku, da bodo kmalu cerkve praznovale, da se kdaj kaj takega, ji je ta odgovoril, naj se ne boji, da nebesa ne padajo.

Na predstavnika Kidrič je poslalo pismo v Slovenijo. Odgovor je, da je poln neresničnih trditev. Slišimo, da bodo mehanični Kidrič odgovorili, da ne bodo odgovorili. Na hrvaški minister B. je odgovoril, da je izrazil, da je treba pismo objaviti. Na katanski premišljeno, da dolže nadškofa Ste. Na iniciatorja pisma. Tu je glasoval za tako ostro, da je bilo milo besedilo. Da je bilo milo besedilo, so ga poslali v Trst. Našli ljudje širiti razne stvari. Tako n. pr. da so se v Trstu škofje že prišli. Našli ljudje širiti razne stvari. Tako n. pr. da so se v Trstu škofje že prišli.

Našli ljudje širiti razne stvari. Tako n. pr. da so se v Trstu škofje že prišli. Našli ljudje širiti razne stvari. Tako n. pr. da so se v Trstu škofje že prišli.

Našli ljudje širiti razne stvari. Tako n. pr. da so se v Trstu škofje že prišli. Našli ljudje širiti razne stvari. Tako n. pr. da so se v Trstu škofje že prišli.

Našli ljudje širiti razne stvari. Tako n. pr. da so se v Trstu škofje že prišli. Našli ljudje širiti razne stvari. Tako n. pr. da so se v Trstu škofje že prišli.

Našli ljudje širiti razne stvari. Tako n. pr. da so se v Trstu škofje že prišli. Našli ljudje širiti razne stvari. Tako n. pr. da so se v Trstu škofje že prišli.

Našli ljudje širiti razne stvari. Tako n. pr. da so se v Trstu škofje že prišli. Našli ljudje širiti razne stvari. Tako n. pr. da so se v Trstu škofje že prišli.

Našli ljudje širiti razne stvari. Tako n. pr. da so se v Trstu škofje že prišli. Našli ljudje širiti razne stvari. Tako n. pr. da so se v Trstu škofje že prišli.

Našli ljudje širiti razne stvari. Tako n. pr. da so se v Trstu škofje že prišli. Našli ljudje širiti razne stvari. Tako n. pr. da so se v Trstu škofje že prišli.

Guverner in Abraham sta se danes prvič pogledala

GUVERNER FRANK J. LAUSCHE

Naš ohijski guverner Frank J. Lausche praznuje danes svoj 50. rojstni dan. Mlad je še, pa se je ta naše gore list povzpela že tako visoko: od igralca žoge do vojaka prve svetovne vojne, do odvetnika, do mestnega in okrajnega sodnika in do — guvernerja velike države Ohio.

K njegovi 50-letnici mu izrekamo iskrene čestitke s željo, da bi še naprej zdrav in vedrega duha deloval za blagor naše nove domovine in pa, da bi ga imeli nekega dne priliko videti še na kakem višjem mestu, kot je pa "samo" guverner.

V Honolulu je prišlo do pretepev med mornarji in pa domačini

Honolulu. — Policija in mornariška straža so razgnale mornarje in domačine, na stotine istih, ki so bili v občutnem pretepu med seboj. Kot trdijo poročila, so domačini pretepli nekaj mornarjev, nakar so začeli ti metati v okna rezidenc opoko in kamenje. Policija je aretirala poročnika Colemana in 50 mornarjev. Na suho so poklicali dodatno mornariško stražo in marine poleg vse domače policije, da preprečijo nadaljne izgrede.

Kot se poroča, je bilo že več tednov napeto med mornarji in domačini iz bližnjega predmestja Damon. Mnogi mornarji, ki so jih zaprli, so imeli pri sebi bajonete.

LAUSCHE URGIRA NAGEL DOVOZ 37. DIVIZIJE DOMOV

Columbus, O. — Guverner Lausche je brzojavil vojnomu tajniku Pattersonu, naj se kolikor mogoče pospeši dovoz ostanke 37. divizije s Pacifika domov. Guverner je rekel, da je 37. divizija upravičena, da se jo kolikor mogoče naglo dobi domov, ker je že 42 mesecev onstran morja. Kot poroča vojni oddelek, odpluje zadnja edinica 37. divizije iz Manile na 20. novembra.

Kot poroča vojni oddelek, odpluje zadnja edinica 37. divizije iz Manile na 20. novembra.

Angleški premier je prosil za prijateljstvo z Anglijo

Washington. — Angleški premier Attlee je govoril včeraj obema zbornicama kongresa, v katerem je urgiral, za dobre odnose med Anglijo in Ameriko, da ne bo pred vsem nobenega ekonomskega tekmovanja med obema deželama.

Dasi je znano, da prosi Anglija za veliko posojilo v Ameriki, pa ni Attlee tega z nobeno besedo omenil. Samo poudarjal je, kako mora obe deželi vzeti vedno večje in boljše prijateljstvo. Branil je svojo delavsko vlado, da nima namena, kakor nekateri mislijo, da bi zatrla svobodo govora, vere in besede, ampak da bo šla po stari angleški demokratični tradiciji naprej.

NE POZABIMO NA TISOČE NAŠIH BEGUNCEV V TUJINI

Skozi policijski kordon

Boston. — Ko se je vršila ogromna povorka pred generalom Eisenhowerjem, je 25 letna Florence Petrone prešla policijski kordon, se zvrnila do generala ter mu pritisnila (kamor je že padlo) dva krepka poljubčka. Generalova žena, ki je vse videla, se je poredno smejala, ko je general brisal dva rdeča madeža z obraza, ki jih je pustilo tam razvneto dekle s svojimi ustnicami. Priče trdijo, da ni bil general nič hud in da dekleta zaradi tega ne bo klical k raportu.

NOVI GROBOVI

Jernej Mesojedec

Po petih mesecih težke bolezni na raku je umrl v Strabane, Pa. previden s sv. zakramenti, 6. nov. Jernej Mesojedec, star 69 let. Doma je bil iz vasi Krka, fara Šmihel pri Novem mestu. V Ameriko je prišel leta 1905. Skoro ves čas je živel v Strabane, Pa. Bil je član društva sv. Jeronima KSKJ. Bil je skrben gospodar in dober oče svoji družini. Zapušča žalostno soprogo, štiri sinove in eno hčer. Naj počiva v miru, preostali so žalje.

Frances Owens

Kot smo že včeraj nakratko poročali je umrla v ponedeljek v Palestini je 1.500 na mesec, kar je veliko premalo, trdijo židovski voditelji, če se hoče pomagati njih evropskim rojakom, ki so brez strehe. Židje zahtevajo, da se dovoli takoj 100.000 židov dohod v Palestino. Predsednik Truman, kot se poroča, bi bil za to, toda angleška vlada pravi, da bi tako število naseljenec napravilo zmedo in težkoče v Palestini ob tem času.

Pogreb bo v petek zjutraj ob 8:30 iz Svetkovnega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Gregorja na Green Rd. v South Euclid in na Kalvarijo. Naj počiva v miru, preostali so žalje.

V KONGRESU BO BOJ ZA 2 TERMINA PREDSEDNIKA

Washington. — Kongresnik Joseph Martin je vložil predlog, da se postavno omeji urad predsednika Zed. držav samo na 2 termina. Zaslivanje glede tega predloga bodo začeli ta teden. Glavni zagovornik tega bo sam Martin, dočim bo nastopil proti predlogu poslanec McCormack. Odkar je ostal Roosevelt na vladi 4 termine, skušajo politiki to preprečiti v bodoče.

Zahteva odhod armad iz Egipta

London. — Egiptovski kralj Farouk je imel govor ob priliki odprtja parlamenta. Tekom govora je zahteval, da odidejo iz Egipta vse tuje vojske. Zahteval je tudi Sudan za Egipt ter plebiscit za Libijo.

DVA TEDNA JE LEŽAL POD AVTOM IN UMRL 100 ČEVLJEV OD CESTE

Gold Beach, Ore. — Earl Stilson, star 78 let, je ležal dva tedna pod svojim prevrnjenim avtom in končno umrl tam, ker ni prišla pomoč. Pri njem so dobili dnevnik, ki ga je pisal vsak dan na čisto stran zemljevida in iz katerega je razvidno, koliko je mož pretrpel v tem času od žeje, glada, v dežju in mrazu. Mož je vozil avto ob prepadu,

GENERALNA STAVKA V PALESTINI

Sklicuje jo Židovski narodni koncil v protest proti Angležem.

Jeruzalem, 13. nov. — Židovski narodni koncil je sklical za sredo 14. nov. generalno stavko po vsej Palestini kot v protest proti predlogom Anglije za rešitev židovskega vprašanja.

Vsi židje, ki delajo pri angleških vladnih ali vojaških napravah so pozvani, da pustijo delo. Stavko bodo pričeli opoldne v sredo in bo trajala do polnoči. V četrtek bo pa dan molitve in posta. Židje pravijo, da se ne bodo nikdar podali predlogom Anglije za rešitev židovskega vprašanja v Palestini.

Anglija predlaga, da bi se ustvarila angleško ameriška komisija, ki bi preiskala židovske probleme v Palestini in da bi ostala potem Palestina pod upravo te komisije. Židje pa zahtevajo, da se takoj odpre Palestina za naselitev židov iz Evrope in pravijo, da bi ta predlog Anglije vso stvar samo zavlekel.

Anglija upravlja Palestino po naročilu stare Lige narodov. Današnja kvota za naselitev židov v Palestini je 1.500 na mesec, kar je veliko premalo, trdijo židovski voditelji, če se hoče pomagati njih evropskim rojakom, ki so brez strehe.

Židje zahtevajo, da se dovoli takoj 100.000 židov dohod v Palestino. Predsednik Truman, kot se poroča, bi bil za to, toda angleška vlada pravi, da bi tako število naseljenec napravilo zmedo in težkoče v Palestini ob tem času.

Truman zahteva zopet denar za nadaljni relief v Evropi in Aziji

Washington. — Predsednik Truman je vprašal kongres, naj določi nadaljnih \$1.350.000.000, s katerim bo Relifna organizacija združenih narodov naprej delila pomoč v Evropi in Aziji. Poslanska zbornica je že odobrila \$550.000.000 v ta namen, toda senatorji še niso o tem debatirali. Poslanska zbornica je sprejela obenem dodatek, da se od tega denarja ne da pomoči deželam, ki ne puste ameriških častnikov notri.

Predsednik je rekel, da bo blagajna UNRRA do konca tega leta posušena in nadaljna pomoč ustavljena, če kongres ne dovoli nadaljnega denarja.

Kongresnik Mott iz Oregonu umrl

Washington. — V mornariški bolnišnici je umrl poslanec Jas. W. Mott iz države Oregon. Bil je star 62 let.

Razne drobne novice iz Clevelanda in pa te okolice

Vest iz domovine—

Anton Kotar, 486 E. 148. St. je prejel od bratrance Leopolda iz Kostanjevice prvo pismo po končani vojni. Bratranec mu piše, da so se domačini, ki so bili prisilno izseljeni v novembru 1941, skoro že vsi vrnili na svoje domove iz nemškega robstva. Seveda, mnogo jih je pa ostalo v Nemčiji za vedno — pokopani. Piše, da gre doma še težko, ker je vse razdejano in požgano, toda z dobro voljo se bo vse popravilo. V tujini so umrli: Janez Oberč, stari Kristof, bratranec Martin in Slavko, katerega žena se je sama vrnila z 2 otrokoma. Nekdaj krasni vinogradi so zdaj vsi uničeni, trte niso bile obrezane že 4 leta. Po razdejanih hišah raste plevel in koprive.

Drugo pismo je dobil Mr. Kotar pa od sestre Marije Kirin iz Velike vasi št. 22 pri Leskovcu. Piše, da so se vrnili iz nemškega ujetništva po štirih letih. Tam je bilo zelo hudo, ker so trpeli pomanjkanje in mraz. Oba starša sta umrla v taborišču in sicer oče 2. februarja letos, mati pa 4. junija, tudi letos. Doma so našli hišo čisto prazno, niti ene motike ni bilo več pri hiši. Sedaj se bodo šele učili gospodariti. Živež dobivajo zdaj na karte, včasih je, včasih ni. Piše tudi, da je umrl v nemškem ujetništvu žani Kapina.

Naj se zglati—

Rudolf Blatnik, ki je prej živel na 8906 Union Ave., naj se zglati pri Mrs. Josephine Jazbec, 7305 Myron Ave. zaradi novic iz stare domovine.

Jože ni odnehal—

Naš zastopnik Jože Grdina nam je poslal iz Waukegana in North Chicaga zopet 14 novih naročnikov. Tako jih je zdaj od vsega skupaj novih 47, prav toliko jih je bilo v Chicagu in prav toliko v Jolietu. Jože piše, da ni odnehal prej, da jih je pri Vrhničanih, Borovničanih in Preserih toliko dobil, kot jih je v Jolietu in Chicagu, da ne bo kake zamere. Slišimo pa, da se tako v Jolietu kot v Chicagu pripravlja ponovna ofenziva za nove. Ampak tedaj bosta planila naprej pa tudi Waukegan in North Chicaga. Jože je odpotoval za novimi v Milwaukee. Bomo videli, kakšen uspeh bo imel pa tam. Naroča najlepše pozdrave vsem sorodnikom in prijateljem. Pravi, da ima dosti dela, ampak da je ves čas pri najboljšem zdravju in povsod zelo prijazno sprejet.

V Washington—

Mrs. Ana Skully iz 6802 St. Clair Ave. odpotuje v Washington, D. C. na obisk k svoji hčerki. Tam bo ostala kak mesec dni.

Polica j obstrelil ženo—

Anthony P. Loftus, veteran 2. svetovne vojne in sedaj začasni policaj pri clevelandski policiji, je sinoči nevarno obstrelil svojo ženo, nato pa nastavljal sebi samokres v usta in se ustrelil. Mož je zahteval, kot pravijo, od žene \$10 in ker mu jih ni hotela dati, je začel streljati. Ves prizor se je odigral v spalnici, dočim so bili trije otroci, v starosti 9 do 11 let v kuhinji. Družina stanuje na 375 E. 149. St.

SLOVENSKI IZGNANCI SO SI REŠILI LE GOLO ŽIVLJENJE. POMAGAJMO JIM!

Razne vesti od naših borcev v službi Sirica Sama

dočim je Stanley Majer še samski in stanuje pri starših, Mr. in Mrs. Frank Majer, 6732 Edna Ave., Joseph Arko je pa sin Mr. in Mrs. Frank Arko iz 981 Addison Rd.

Pfc. Frank A. Gribbons, bivši Clevelandčan, ki zdaj živi v Brooklynu, N. Y. je bil častno odpuščen iz armade. V armadi je služil 27 mesecev, od teh 21 mesecev onstran morja, v Afriki in Indiji, na Tinianu in Siapanu. Služil je pri vojaški policiji ter pri 20. zračni armadi pri bombnikih B-29. Sedaj je na obisku v Clevelandu pri sorodnikih in prijateljih.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland, po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po razpisu: Celotno leto \$6.50, pol leta \$3.50, četrt leta \$2.00.
Posamezna številka 3 centa

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$6.50 per year. Cleveland, by mail, \$7.50 per year.
U. S. and Canada, \$3.50 for 6 months. Cleveland, by mail, \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada, \$2.00 for 3 months. Cleveland, by mail, \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by Carrier, \$6.50 per year; \$3.50 for 6 months, \$2.00 for 3 months.
Single copies 3 centa.

Entered as second-class matter January 8th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83 No. 266 Wed., Nov. 14, 1945

Stara in nova Jugoslavija

Leta 1918 se je porodila Jugoslavija iz zadnje svetovne vojne. Njeno rojstvo je spremljalo mnogo odkritostnih želja, da bi zrastle v močno vodilno balkansko državo, ki naj bi izpolnila hrepenenja tlačenih narodov južnih Slovanov. Rast mlade Jugoslavije je žalibog spremljalo nešteto pretresljivih in otroških boleznih. Notranji boji in razni nezdravi pojavi, dostikrat zanešeni od zunaj, so ovirali razvoj države, čeprav so bili dani pogoji za skupno življenje in čeprav so vsi trije narodi čutili, da so vedno bolj navezani drug na drugega, čim bolj svet postaja ob modernih prometnih sredstvih vsaki dan manjši.

Najhujiši boj, ki je od prvega dne pretresal telo mlade države, je bil boj med centralizmom in federativnimi težnjami zlasti Slovencev in Hrvatov. Oboji so pristali na skupno državo, oboji so pa tudi takoj zahtevali, da si uravnajo svoje politično, socialno in gospodarsko življenje sami po svoje doma, da pa mora biti skupno, kar je po naravi tako, da je bolj urejeno v večji skupnosti. Žalibog je Belgrad v imenu Srbov vse storil, da je ostala država centralistična. Ozko-srčnost tega centralizma je izrazil prosvetni minister Svetozar Pribičević, ko je zahteval naj otroci v vsej državi ob istem času v šoli postavljajo piko na na črko I. V hrvaškem odporu proti Belgradu in njegovim centralističnim tendencam je sovraštvo med Srbi in Hrvati našlo najboljše hrano. Za centralizem je bil dvor in prav tako armada in visoka birokracija.

Centralistično usmerjene sile so tudi ovirale razvoj pravega demokratičnega čustvovanja. Kraljevi dvor se je vtikal v vsako stvar, tako da je dvorska klika mnogokrat več pomenila kot vlada. Dvorne intrige so bile sposobne, da vržejo vsako vladno. Jugoslovanska vojska je hotela biti pred vsem srbska vojska. Skrbno so se branili generalov, ki ne bi bili Srbi. Znani general Rupnik je postal general, ko je prestopil v pravoslavje, ki se je smatralo za nekako srbsko vero. Visoka belgrajska birokracija in visoki armadni krogi so čutili, da s polno demokracijo izgube svojo moč.

S tem v zvezi je bilo tudi izkoriščanje Hrvatske in Slovenije pri načinu pobiranja davkov. Namesto direktnih davkov na dohodek sta prevladovali trošarina in carina, ki sta obdavčili predvsem tiste kraje, ki so bili kulturno in gospodarsko bolj razviti. Belgrad je izrabljal svojo moč tudi s tem, da je skušal obogatiti s — korupcijo. Zlasti armada je zašla tako daleč, da se z njo ni dalo delati brez podkupovanja.

Dvorna klika in vse, kar je bilo za centralizem, je v svojem protidemokratičnem čustvovanju z veseljem pozdravilo fašistično usmerjeno Organizacijo jugoslovanskih nacionalistov (Orjuna), ki so bili za centralizem in so posnemali pri tem Mussolinijev nauk in njegove metode. Tri leta, od 1923 do 1926, je ta organizacija strahovala Jugoslavijo in le še bolj razpalila sovraštvo med Srbi in Hrvati. Dvor je pokazal svoje protidemokratsko mišljenje najbolj, ko je kralj Aleksander 6. januarja 1929 vpeljal diktaturo. Ta svoj korak je plačal s smrtjo, vendar so posledice njegove diktature še (dolgo) metale temno senco na ves politični razvoj. Sicer spretni voditelji srbskih radikalov Stojadinović je le prerad slišal, da so ga prijatelji nazivali po nemškem vzorcu "vodja" v dobi, ko je na Nemškem prišel Hitler do firarstva. Ni pa Stojadinović hotel slišati o sporazumu s Hrvati in je največ zato moral iti. Po njegovem odhodu je končno prišlo do sporazuma s Hrvati 1. 1939. — Toda vojska je preprečila nadaljni razvoj Jugoslavije.

To je bila stara Jugoslavija s centralistično ustavo in celo vrsto ovir pravega demokratičnega življenja. Ni s tem rečeno, da je v tej Jugoslaviji bilo vse narobe. Narod je kljub oviram napravil močne korake k napredku na kulturnem in gospodarskem polju. Ta stara Jugoslavija je sedaj pokopana. Nazaj si je nihče ne želi nespremenjene, razen morda neke klike belgrajskih Srbov, ki so imeli od nje svojo korist. Posebno si take Jugoslavije ne želi noben Slovenec. Vodilna slovenska stranka N Slovenska ljudska stranka — se je borila prav vsa leta proti belgrajskemu centralizmu. V dobi diktature so bili njeni voditelji zaprti in internirani. Nihče ni bolj občutil kot slovensko ljudstvo, s kakšnimi ovirami se je bilo treba boriti pri zahtevah po federativno urejeni demokraciji Jugoslaviji in pri naporih za gospodarski napredek.

Danes pišejo komunistični listi, da je vstala nova Jugoslavija pod Titom. Komunisti so poznali napake stare Jugoslavije, zato so vrgli med ljudi vabljivo geslo: Nova Jugoslavija! Marsikoga so s tem ujeli na svoje limanice. Ali se more Titova Jugoslavija res imenovati nova, ali se more nazivati demokratska, ali se da govoriti, da je res zrastle iz ljudske želje?

Titova Jugoslavija trdi, da je federativna. Partizani so porabili ljudsko sovraštvo do belgrajskega centralizma. Z goslo federacija so hoteli potegniti ljudstvo za seboj. Postavili so vlade po vseh pokrajinah in imenovali cele kupe ministrov. Toda vse to je samo kulisa, za katero se skriva stari centralizem. O čem pa smejo odločati te pokrajine? Ali so gospodarji šolstva? Kot so, pod centralizmom Pribičevićem morali vsi otroci, istočasno postavljati piko na črko i, tako morajo sedaj vsi vpiti: živijo Tito. Šolstvo in kulturno življenje je trdno v rokah Titove centrale. Da nimajo

pokrajine nič govoriti v socialnih vprašanjih kaže to, da so zaplenili premoženje cerkvam po celi državi po istem kopitu. In vse izvršili iz Belgrada! Niso vršili tega, recimo, v Ljubljani, kjer bi mogli to vprašanje drugače urediti kot v Makedoniji. To je značilnost centralizma, da hoče vse po enem kopitu in vse iz ene centrale. Tudi socialno zavarovanje, ki so ga Slovenci zgradili na kljub centralizmu tako, kot je vsaj deloma odgovarjalo slovenskim razmeram, je danes centralizirano. Federacija Titove Jugoslavije je navadna sleparija, da bi dobili zase ljudske mase.

Še večja je sleparija z demokracijo. Kjer vlada diktator, vsiljen od zgoraj, tam ni demokracije. Jugoslavija je samo menjala diktatorja. Prej kralj — sedaj Tito. Prej češčenje enega malika s fašistične strani, sedaj češčenje drugega s komunistične strani. Prej klika okrog dvora, sedaj klika okrog komunistične partije. Nič novega pod Titom.

Ali je komunistična Jugoslavija prinesla kako svobodo? Niti komunisti ne taje, da so ječe pod partizanskim režimom natlačene s političnimi zločinci kot se niso bile nikoli. Tudi clevelandski žurnalista Andrica je moral to povedati tukajšnjim oboževalcem partizanstva. Stotisoči vzdihujejo na prisilnem delu in v taboriščih. In voditelji kot Džilas sami trdijo, da v Jugoslaviji ni demokracije za vse, ampak samo za tiste, ki krivijo hrbet pred Titom.

Ali je prinesla ta Titova Jugoslavija ljudstvu kake gospodarske koristi? Partizanstvo je povzročilo strašno civilno vojno z rušenjem in uničevanjem, ki ga ti kraji niso doživeli od turških časov. Eno izenačenje bo sledilo v Jugoslaviji: izenačenje na beraški palici in v stradanju.

Ne, na Titova Jugoslavija ni nova Jugoslavija. To je stara Jugoslavija z diktaturo, brez svobode in demokracije, brez vpliva ljudstva, brez sodelovanja ljudskih množic. Prav volitve zadnje nedelje to posebno potrjujejo. Kot je general Živković, ki je izvrševal diktatorsko oblast v kraljevem imenu, "zmagoval" na volitvah z eno samo listo, tako "zmaguje" danes Tito. Igra se stara igra. Samo igralci so drugi. Vse za varanje sveta, ki se pusti tako rad varati.

Toda ljudstvo v Jugoslaviji hoče res novo Jugoslavijo, očiščeno starih dvorskih klik in centralističnih iskoriščevalcev, pa prav tako očiščeno sedanjih komunističnih tiranov in zajedalcev. To bo ljudstvo končno tudi doseglo. Enkrat vstane res federativno urejena, res demokratična, res svobodna Jugoslavija s svobodno Slovenijo. Tako res novo Jugoslavijo želimo svojemu narodu v starem kraju.

Odpri srce, odpri roke. . .

Na vse mile viže mislim, pa se ne morem domisliti. To prav za gotovo vem, da sem neke bral: dr. Janez Evangelist Krek je bil prerok!

Kje sem to bral, pri najboljši volji ne vem. Pa to je zdaj res vseeno. Če preberete, kar je pisal Janez Evangelist Krek pred 55 leti — in to vam današnja kolona tukaj prinaša — boste verjeli v Krekovo prerodstvo, pa čeprav vam ne morem povedati, kdo je nekoč to že trdil.

Naslov majhnemu spisu je: POPRAVLJENI KATEKIZEM.

In se bere tako-le:

Pa pravijo, da ni na svetu modrih ljudi. Seveda, strahopetnih pritlikavcev je res mnogo, ki si ne upajo samostojno napredovati. Da bi pa ne bilo prav nič več modrijanov med nami, to je laž, krutoroga laž. In več jih je, nego si morete misliti.

Kdo je pa zastražil Evropi mir? Kdo je pa dokazal, da smo se morali mi bojevati leta 1866 le zato, ker še nismo imeli teh znamenitih zaveznikov, kot jih danes imamo? In kdo nas je poučil, da je Venera najboljše nadomestilo za versko šolo? Ali niso tega storili modri možje?

He, zijate, kajne? In to še ni vse! Najznamenitejše delo je pač reforma katekizma. Treba je bilo za to mnogo modrosti, umnosti in strahu božjega. In vendar je šlo.

To je menda ja vsakemu jasno, da mora v naših časih napredovati tudi katekizem. Saj vendar ni za nikamor, če se v naših časih pred gledališči in sploh kar zunaj na ulicah kažejo najkrasnejši umotvori v srednjeveških toaletah, če pa katekizem še zdaj govori o neki "sramežljivosti". In ko se drugje junaško vadijo v zabavljanju na škofo in duhovnike, katekizem pa še zmerom uči nekako "pokorščino".

Menda je razvidno, da sme upornost katekizma ne sme dalje trpeti. Z duhom časa mora napredovati tudi katekizem, ker sicer je le v škodo človeštva.

Modri možje so to sprevredili in spravili so se na tako potrebno reformo ali preobnovo. Reš je, da so se slišali posamezni glasovi, naj se katekizem obče zavrne. A to ni primerno današnjemu tolerantnemu času.

Katekizem mora biti, samo popraviti ga je treba. S tem našnajo oboroženi so se podali slavni modrijani na delo, modrijani našega časa. In izvršili so svoje delo slavno in modro. Edina škoda pri tem je, da se ta katekizem še ni povsod uvedel, vendar jih je že precej, ki se ravna po njem. Slava jim!

Ker ima dandanes vsak človek svoja načela, ni čuda, da so jih imeli tudi naši modrijani. Zanimive so sicer vse seje, na katerih so se posvetovali o preobnovi katekizmov, vendar je med njimi najzanimivejša prva. Na njej se je pokazalo, kako bistvena je v nekaterih rečeh modrost naše dobe. Vsak je imel svoje zasebne želje, svoje zasebne principe, svoje zasebne prepričanje, v glavnih rečeh v zadevi preobnove katekizmov je pa vladala najlepša sloga.

Vsi so namreč priznavali, da je neobhodno potreba, da se prestavi nikalnica iz deseterih zapovedi — v APOSTOLSKO VERO! (Nič več ne velja: NE ubijaj! Stojaj naj: Ubijaj! NE se prenese v apostolsko vero, da se bo reklo: NE verujem v Boga Očeta . . . in tako dalje. Nič več ne velja: NE prešustvuj! NE se prenese v apostolsko vero in se bo reklo: NE verujem v Jezusa Kristusa . . . itd.)

Lice življenja je s tem spet vrnjeno v soglasje s katekizmom. In kako široka pota se s tem odpro napredku in omiki! Saj je prav tista črnogleda nikalnica NE v desetih boljših zapovedih zavirala vso srečo in vso blaženost človeškega bitja. In če ti je poleg tega še zvenelo na uho tisto mračno zatrepanje vere, ki pravi: Verujem, verujem . . . ti je bilo pač hudo pri srcu, pri tvojem blagem, naprednjakem srcu.

Ni čuda, da si se branil take

samostanske toholosti, kolikor si se mogel. Ni čuda, da si se jezil na tihem in glasno, naj te reši dobrotna roka takih sramotnih vezi. Sedaj si srečen, sedaj si svoboden, sedaj si liberalen!

Nikalnica NE se je prestavila in sedaj je bil konec vseh inkvizicij, konec vsega srednjeveškega mraka, konec vseh babjeverskih pravilic, konec trinoštva vseh konzuranc, konec vsega, kar ti je težilo tvojo napredno dušo.

Odpri se so zatvornice napredku in od vseh oglov je jel dihati novi napredni duh velike svobode in je spušcal svoje plodove na srečne zemljane. Vstali so junaki Rousseau in Voltaire. Za njimi se je dvignila nepregledna četa osvobodilcev v hlačah in krilih, s slikami, s knjigami ali vsaj s sekirom v rokah. Odpri se bila na stečaj vrata gledališč in koncertnih dvoran, koder je imel dosti paše gladni človekov (Nadaljevanje na 3. strani)

Pismo iz domovine

Mrs. Mary Mah 16011 Holmes Ave. je prejela iz Čateza pod Zaplalom pismo od svojega brata Milana. Ker je iz te fare toliko rojakov tukaj, in ker ni bilo še nobenega večjega pisma od tam, bo gotovo rojake zanimalo, zato ga tukaj priobčimo. Draga sestra:

Dočakal sem dan, da Ti lahko zopet pišem. Dobil sem Tvoje malo pismo v moje največje veselje. Za danes Ti hočem pisati le malo, bolj po večjem. Koliko smo prestali med to vojno, vse to je nemogoče popisati.

Za enkrat sem Bogu in Mariji hvaležen, da smo še vsi živi in da nam je ostalo poslopje, da smo doma pod streho. Bežali smo res večkrat ter se poskrili, pa naša vas je ostala vse skozi nepoškodovana. Ko so bili tukaj Italijani so jih pobili le malo in je še bilo nekako, ampak ko so prišli Nemci, ti so pa strašno grdo naredili. Po naši fari in po sv. Križu so požgali veliko vasi in ljudi pobili. Pri nas v Čatezu smo jih enkrat v eno jarmo pokopali 42 kar eden vrh drugega brez vsake truge. Vas Razborje je dvakrat pogorela, ostali so le Piškov in Petrovček, drugi pobiti. Ustreljena sta bila Roksova dva in Hostnik. V Čatezu, sta ostala Klemen in Pepca sama, pri Rihtarjevih so ostali trije majhni otroci, mater in malega otroka so ubili, Andrejkovi vsi ubiti, Raunkarca in hčer, Roštan, Smukov Maks, Mišel in 3 sinovi, Mohore, Zaurletova 2 fanta ubiti. Cerkev v Čatezu je nepoškodovana, cerkve na Zaplazu in na Vrhju močno razbite. Druge vasi okrog so razbite in požgane, Dolenja vas, Brezje, Tlaka, Vodice, Škovec, Podboršt in te naše ljube Roje so ostale nepoškodovane.

Sedaj je že toliko bolje, da vedno ne poka in ne gori in tudi aroplanov ni več. Ko so hodili angleški in ameriški razbijati Nemčijo jih je šlo do tisoč tukaj nad nami vsak dan. Sedaj smo vsi doma tiho in delamo. Toliko je že boljše, da smo po dveh mesecih dobili nekaj soli, kave in cukra, ampak drago je, kila soli 600 lir, če jo še moreš dobiti.

Na Rojeh sta umrla Kusov Janez in Kaparjeva mati, teta Ljoza je še živa, pri vjakihi sta padla Kusov fant in Kaparjev eden. Od drugih ti sedaj ne bom pisal. Župnika Povšeta imamo še, so jih pustili, ker so že tako stari. Naj bo za sedaj, bom pa drugič več.

Bodite mi pozdravljeni vsi, Milan.

"V kraljestvu palčkov"

Cenjeno občinstvo širom Clevelanda je tem potom vabljeno na prireditve, katero poda Mladinski pevski zbor SDD na Wa-

terloo Rd. v nedeljo 18. novembra ob štirih popoldne, ko bo ta zbor podal krasno spevoigro "V kraljestvu Palčkov" v treh dejanjih.

Mladi pevci so prav dobro izvežbani v svojih vlogah ter jim slovenska govornica že kar gladko teče iz grla. Poleg lepega petja, bodo tudi jako pestri kostumi v različnih barvah, kar je jako lepo za pogled. Misli vam bodo uhajale nazaj v mladosti in brezskrbnost.

Vse koncertne točke so pod vodstvom naše nemurne kulturne delavke ge. Anne Vadal, ki se mnogo trudi in žrtvuje za napredek slovenske kulture in mile slovenske pesmi.

Po predstavi se vrši ples in prosta zabava ob zvokih priljubljenega Vadalovega orkestra. Za lačne in žejne želodce bodo skrbele naše pridne mamice. Torej, v nedeljo popoldne napolnite dvorano Slovenskega delavskega doma do zadnjega kotička in s tem pokažite, da cenite trud in delo teh mladih pevcev in njih vodje.

J. Sever, tajnica.

Na domačo zabavo

Euclid, O. — Vendar je enkrat minila ta vojna grozot in trpljenja ter venih skrb za naše drage sinove in može. Srca naših mater in očetov so se oblačila, seveda tistim, kateri so bili tako srečni, da bodo dobili še žive in zdrave nazaj.

Razmere se polagoma vračajo v normalne čase. Zavladalo bo zopet bolj živahno in veselo življenje vse povsod in tudi na društvenih prireditvah.

Tudi naše društvo je zopet očivilo in sklenilo smo, da priredimo prav domačo zabavo ali card party in sicer v soboto 17. novembra zvečer v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. v Euclidu.

Odbor je že vse potrebno preskrbel in tudi zavrteli se bomo lahko. Zato pa vas vse prav prijazno vabim, vse prijatelje in znanca, da nas posetite na ta večer. Na svidenje!

Andy Yerman.

Naši begunci

Spodaj prinašamo imena begunccev, ki so bežali pred komunističnim terorjem iz svoje domovine. Vsi ti se nahajajo sedaj na Koroškem. Navačajmo kraj, odkoder so doma, ime in priimek ter leto rojstva.

Iz LJUBLJANE so sledeči:

(Nadaljevanje)

Rajner Majda, 1925
Rajs Bernarda, 1926
Rand Pavle, 1923
Ramovš Janez, 1891
Ramovš Gojmir, 1923
Ramovš Zdenko, 1926
Rebernak Beba, 1925
Rebolj Peter, 1930
Rehberger Jože, 1923
Remžgar Janez, 1911
Repar Draga, 1920
Resman Boris, 1927
Reželj Jože, 1930
Rebernak Marija, 1926
Rifelj Janez, 1912
Rifelj Zofija, 1916
Rifelj Zofija, 1939
Rifelj Marija, 1943
Rink Alojzij, 1907
Rihteršič Janez, 1910
Rihar-Kranjc dr. Bernarda, 1899
Rott Jože, 1899
Rozman Janko, 1893
Rozman Marija, 1897
Rozman Helena, 1901
Rozman Peter, 1944
Rus Franc, 1894
Rus Marija, 1896
Rus Ivan, 1929
Ružigaj Alojz, 1902
Safosnik Marija, 1893
Safosnik Rajko, 1917
Stanjko Alojzij, 1908
Stanjko Ivana, 1905
Stanjko Ivana, 1939
Stanjko Alojzija, 1941
Stanko Marjana, 1942
Stare Anica, 1921
Stare Gustav, 1909
(Dalje prihodnjič)

"Ko sem dvignil glavo," je daljeval Herblen, "nisem sam svojim očem verjel, kaj takega sploh mogoče. Vsi razdraženosti in poželnosti po mastni pečenki, ki si jo predstavljaj v moji osebi, gel namreč več čakati. Ko je, si je menda mislil, se je, skočil name prav v isten nutku, ki je meni sam angelo varuh svetoval, naj se zagrnem na tla in omedlim. Ko je lev skočil tje za moj komar, ni več našel tam, ker sem žal na tleh. Toda lev se je zaletel naravnost v odprto krokodilovo žrelo. Istina, mej dunej.

"Toda lev ni nobena bi bi po svoji mili volji skakal krokodilovemu žrelu in je zgodilo, kakor se je zgodilo, da je levova glava čala v krokodilovem gobcu oba sta napenjala vse svoje sili, da bi se drug drugega gata.

"Takoj sem razvidel in tudi uvidel, da sem se obeh mojih sovražnikov, sem in kar samo se mi je lc, ko sem gledal tisto pranje leva in krokodila. Prišla pa vrsta name, sem slil, da jima nekoliko paza za prestani strah. Potegnila izza pasa svoj dolg lovski in z enim zamahom odsekal glavo, da se mu je trupel tajalo zvalilo po pesku. Na obrnil puško narobe, to se vi, da sem jo prijel za kopitom potisnil levo glavo, kodilo še globlje v goščavo, se je pošajna naposled la. Ha, ha, vidiš Japke, sem bil mahoma obeh rešil.

"Ko sem si obe mreže ogledal od vseh strani in se vsega dobro otipal in vil, da sem še ves cel, sem odšel za mojo lovsko družino, sem jo našel, sem krogel vedal in ostalim o dogodku, se slusali so-me pajzljivo a ko sem prišel do tistega se je lev zakadil v kroko, ravnost v goltanec, so krohotati na ves glas, to največji špas. Naj potiplje še Angleže. Ali ni niso verjeli. Šele, ko pregovoril, da so šli z tisti kraj, so se sami pricali, da sem govoril, Kakopak, potem pa vsi v se mi klanjali ter me se na največjega lovec v Eh, kaj bo to, sem jim ki dve živalci jaz užem roko. Jaz sem si za rezal šop z levjega repa, dilu sem pa za spomin v kočnik. Kaj vem, kje izgubil. Ampak tista vovom in krokodilom mi došti in povedal sem da grem nazaj na Menišjo go me ni hotel spustiti se je pa le vdal. Natrpoln klubok cekinov, neko ladjo in odjadral domov.

Kaj bom še naprej Trstu sem se ustavil v tegi in pili smo, da je teko. Tista kedrnica bi bila najraje vedno meni. Jaz sem se pa zalal in komaj da sem do drugi dan sem se se z gemštajem odvrnil mov na Menišjo. Vse smo pili pri Hrenu na za moje cekine. Vse ko sem jim pripovedoval na leve in krokodile, se mi verjeli, saj so varuh končal svoje povedovanje. Seve, pa, če pogledam nazaj se, pa malce dvomim, pravite?

Eh, lepo je bilo tiste v gmajni . . . Zdaj pa lo je. . .

Pisana mati

SPISAL J. F. MALOGRAJSKI

pa ti delaš tukaj o tej
me ne puste!" odvrne
deklica, kajti zobje so
mali vesed mraza, da ji
može govoriti gladko.
ne pusti notri?"

"Kaj mati?" se zatogoti
je takoj razumel vse.
res mati, da nič ta-
ko, le sem pojdi z me-
no koren menda vsaj
mu je početi!"

primo deklico za roko
se seboj pod Kore-
no. Trkal je toliko ča-
da je videl prižigati
je Boga svetega?"

eren, kajti bil je prišel
kratkem, kaj se je
mu izročil Anico, a
pravi v hlev spat.

je je nje, kraj . . . Že
mojo prisotnostjo bi
ni zdaj ga je staro sovražstvo
do Mlakarice prignalo pred nje-
no hišo. Hotel jo je zjeziti malo.

In ta svoj namen je dosegel takoj
v polni meri. Ko je Mlakarica
dognala, da se njena naka-
na ni posrečila, da se njeni pa-
storki ni nič hudega zgodilo, pa
da Jernej celo ve, kaj je storila,
se je razsrdila.

Začela je kričati in preklinjati,
ne zmenivši se za to, da je
bil svet dan. Vmes pa je obsi-
pala Jerneja s priimki, kakršnih
še ni čul v svojem življenju. Ali
nič si ni storil iz tega. Zadovol-
jen je bil, ko je videl, da se
Mlakarica togoti. Kaj drugega
danes niti hotel ni.

Mlakarica je zahtevala, da se
Anica takoj vrne in je pretila,
da pojde tožiti, ako Koren ne po-
šlje precej dekleta domov, toda
Jernej ji je odgovoril:

"Tisti, ki pojde tožiti, bo kdo
drugi! Le počakaj, da minejo
prazniki. Po Sv. treh kraljih
bomo govorili!"

Jernej bi se ne bil še umaknil,
če bi ga ne bil Koren poklical.
Posvaril ga je, da naj se ne pre-
pira na tako velik praznik. Ubo-
gal je in šel domov. Hudoval pa
se je še vedno na Mlakarico. Od-
pustiti ji ni mogel, da ga je opla-
zila tistikrat s polenom preko
pleč.

"O da bi te trinideset mer-
nikov zelenih . . ." je začel, ko
je bil doma.

"Ali danes bodo za izprem-
bo pa trojke pe!" se oglasi Mi-
ca, kajti tudi ona se je bila pre-
selila h Korenovim.

"Trojke, sedme in deveti-
ce!" se odreže Jernej.

"Pa takov praznik je!"

"Kaj sem fari kaj hudega re-
kel?"

"Hotel si reči in to je zado-
sti!"

"Nič nisem hotel! Človek ima
včasih samo tako-le kako besedo
na jeziku . . . Izgovori jo, ne da
bi vedel kdaj in ne da bi mislil
kaj slabega! Saj menda sem še
toliko kristjana, da danes ne
bom preklinjal!"

Mica pa ga je le še dalje sva-
nila:

"Saj ni samo kletev greh. Boš
videl kaj bo, ko bo treba ob vsa-
ke nepotrebne besede dajati rač-
un! Če se ne poboljšaš skoro,
bodo tudi tvoje grehe merili na
mernike, namesto da bi jih te-
htali, ker jih bo preveč, da bi šli
na tehtnico."

"Le ti zase skrbi, Mica! Kaj-
ti tvoj jeziček se tudi malo pre-
več vtiče v vsako reč. Kakor sem
slišal, se to tudi ne šteje v po-
sebno zaslužje. . ."

Anica je ostala pri Koreno-
vih. Sicer je silila večkrat do-
mov. Akoravno je vedela, da bi
mačeha neusmiljeno ravnala ž
njo, bi bila vseeno rada šla, že
zaradi dedka. Toda ubranili so
ji.

Mlakarica se je prišla par-
krat pred Korenova vrata gro-
ziti. Toda Koren je skrbel za to,
da ji nihče ni dal odgovora. Pu-
stili so jo vptiti, dokler se ni na-
veličala.

(Dalje prihodnjič)

boj, če ne maraš paziti nanjo!"
se začne Mlakarica hudovati na-
videzno. Delala se je, kakor bi
je ne skrbelo malo za dekleta.
"Če se ji je kaj pripetilo, boš
ti kriva in nobeden drugi!"

Dekla je stala z odprtimi ust-
mi in ni vedela, kaj bi dejala.
Prestrašila se je hudo. Ali tedaj
se oglasi nekdo na hišnem pra-
gu:

"Kdo praviš, da bo kriv? . . .
Ali ta-le? . . . Dobro bi bilo za-
te tako! Ali ne boš. Kriva si
ti, pa ne ta. Sicer se ni nič hu-
dega zgodilo, ali toliko pa le, da
boš ti malo sedela in se postila.
Zdaj te imamo, vidiš, enkrat ta-
ko v pasti, da se nam ne izmuz-
neš! Ti preklancano Adamovo re-
bro ti! . . . Boš ti pahal v taki
zimi in pa še ponoči dekleta na
sneg? . . . Menda je še kaj pra-
vice na svetu! In če jo je, ne
bo ravno dobro zate!"

Jernej vso noč ni mogel spati
in zdaj ga je staro sovražstvo
do Mlakarice prignalo pred nje-
no hišo. Hotel jo je zjeziti malo.

In ta svoj namen je dosegel takoj
v polni meri. Ko je Mlakarica
dognala, da se njena naka-
na ni posrečila, da se njeni pa-
storki ni nič hudega zgodilo, pa
da Jernej celo ve, kaj je storila,
se je razsrdila.

Začela je kričati in preklinjati,
ne zmenivši se za to, da je
bil svet dan. Vmes pa je obsi-
pala Jerneja s priimki, kakršnih
še ni čul v svojem življenju. Ali
nič si ni storil iz tega. Zadovol-
jen je bil, ko je videl, da se
Mlakarica togoti. Kaj drugega
danes niti hotel ni.

Mlakarica je zahtevala, da se
Anica takoj vrne in je pretila,
da pojde tožiti, ako Koren ne po-
šlje precej dekleta domov, toda
Jernej ji je odgovoril:

"Tisti, ki pojde tožiti, bo kdo
drugi! Le počakaj, da minejo
prazniki. Po Sv. treh kraljih
bomo govorili!"

Jernej bi se ne bil še umaknil,
če bi ga ne bil Koren poklical.
Posvaril ga je, da naj se ne pre-
pira na tako velik praznik. Ubo-
gal je in šel domov. Hudoval pa
se je še vedno na Mlakarico. Od-
pustiti ji ni mogel, da ga je opla-
zila tistikrat s polenom preko
pleč.

"O da bi te trinideset mer-
nikov zelenih . . ." je začel, ko
je bil doma.

"Ali danes bodo za izprem-
bo pa trojke pe!" se oglasi Mi-
ca, kajti tudi ona se je bila pre-
selila h Korenovim.

"Trojke, sedme in deveti-
ce!" se odreže Jernej.

"Pa takov praznik je!"

"Kaj sem fari kaj hudega re-
kel?"

"Hotel si reči in to je zado-
sti!"

"Nič nisem hotel! Človek ima
včasih samo tako-le kako besedo
na jeziku . . . Izgovori jo, ne da
bi vedel kdaj in ne da bi mislil
kaj slabega! Saj menda sem še
toliko kristjana, da danes ne
bom preklinjal!"

Mica pa ga je le še dalje sva-
nila:

"Saj ni samo kletev greh. Boš
videl kaj bo, ko bo treba ob vsa-
ke nepotrebne besede dajati rač-
un! Če se ne poboljšaš skoro,
bodo tudi tvoje grehe merili na
mernike, namesto da bi jih te-
htali, ker jih bo preveč, da bi šli
na tehtnico."

"Le ti zase skrbi, Mica! Kaj-
ti tvoj jeziček se tudi malo pre-
več vtiče v vsako reč. Kakor sem
slišal, se to tudi ne šteje v po-
sebno zaslužje. . ."

Anica je ostala pri Koreno-
vih. Sicer je silila večkrat do-
mov. Akoravno je vedela, da bi
mačeha neusmiljeno ravnala ž
njo, bi bila vseeno rada šla, že
zaradi dedka. Toda ubranili so
ji.

Mlakarica se je prišla par-
krat pred Korenova vrata gro-
ziti. Toda Koren je skrbel za to,
da ji nihče ni dal odgovora. Pu-
stili so jo vptiti, dokler se ni na-
veličala.

(Dalje prihodnjič)

ODPRI SRCE, ODPRI ROKE . . .

(Nadaljevanje z 2 strani)
duh. In vmes je pela giljotina
svojo junaško napredno pesem.
V resnici je bilo krasnol!

Padla je nikalnica NE in z
njo so se porušili meniški po-
lici, ki so z brezumno neus-
miljenostjo branili pot do tu-
je glave, da tuje modrosti, do
sosedove njive. Ubila jih je
modrost nove dobe!

In sladke besede LAZI, HI-
NAVSTVA, GOLJUFLJE, NE-
ČISTOSTI, PRESUŠTVA so se
oprostile črnega jarma in LI-
BERALNO je zadihalo človešt-
vo na liberalni zemlji.

In zbirali so se v svetiščih
nove dobe in so molili novega
boga in novo vero. Mogočno
je odmevalo od gore do gore,
od srca do srca sladko in juna-
ško priznanje: "NE verujemo v
Boga vsemočnega Stvarnika
. . ." itd.

Da! še sedaj odmeva. Učen-
cev ima novi katekizem po-
vsod. Pod različnimi imeni
vlada ena vera v združenih
dušah.

V enem kraju jo zovejo "na-
rodnost."

V drugem kraju ji pravijo
"humaniteta."

V tretjem jo kličejo "anar-
hizem."

V četrtem ji je ime — "re-
volucija."

Kako pa pri nas? Vprašaj-
te pri Naprednikovih!

Tako je dr. Janez Evan-
gelist Krek pisal pred 55 leti in
— prerokoval. Za ves svet je
prerokoval in za Slovenijo po-
sebej. Vse dol do zadnje be-
sede je zadel s svojim prero-
kovanjem, vse dol do besede—
REVOLUCIJA . . .

Ampak ne zamerite mu, če
ni rabil za svoje prerokovanje
dovolj modernih besed. Tudi
ne čisto modernih imen. Pisal
je pred 55 leti in do vseh po-
drobnosti v našo dobo ni videl.

Ne zamerite mu, če je zapi-
sal Rousseau in Voltaire, ko bi
bilo treba zapisati Ljenu in
Stalin.

Ne zamerite mu, da je pisal
samo v prenešeni "nikalnici"
v apostolsko vero, da se je po-
tem reklo: NE verujem in ta-
ko dalje. Ni še natanko vedel,
da bo TITOVA Jugoslavija na
primer iz prisege sploh izpu-
stila besedo — BOG!

Ne zamerite mu, da je pisal
o "modrijanih," ki so rekli:
Katekizem mora biti . . . in
tako dalje.

Takrat se ni bilo razodeto
niti prerokom, da se bo v jugo-
slovanskih solah namesto kate-
kizma učila vera po knjigi, ki
ji je mogočen naslov: ZVE-
STOBA DO TITA MARŠALA . . .

V glavnem je pa dr. Evan-
gelist Krek pred 55 leti vse da-
našnje dejanje in nehanje po-

pravljalec katekizma prav do-
bro zadel.

LIGA KATOLIŠKIH SLO-
VENCEV ni prav nič za to, da
bi se katekizem popravljal. On
je vseskozi za to, da bi naj
slovenski narod napredoval na
podlagi takega katekizma, ki
je nastal ob študiranju evan-
gelijev v davni davni dobi. Ona
je z vsem srcem za to, da osta-
nejo "nikalnice NE" v vseh bo-
žjih zapovedih od četrte na-
prej.

Pa je tudi za to zavzeta LI-
GA KATOLIŠKIH SLOVEN-
CEV, da bi vsak od 12 členov
apostolske vere ostal brez "ni-
kalnice NE." LIGA hoče, da
ostane tako, kot je bilo doslej:
VERUJEM V BOGA OČETA
in tako dalje. Hoče, da tako
molimo in verujemo vsi resnič-
ni Slovenci, celo tisti, ki danes
res verujejo v "popravljeni ka-
tekizem."

Zato se je LIGA zavzela za
pomoč KATOLIŠKI Sloveniji,
pa naj bo trenutno tista Slo-
venija doma ali kje za meja-
mi. In če je treba tisto KA-
TOLIŠKO Slovenijo izkupati iz
zemlje, LIGA je pripravljena
tudi pri takem delu poprijeti.
Morda bo samo drobec dopri-
nesla pri tem težkem delu, da
se cilj doseže, vseeno je njeno
delo vse hvale vredno.

Podpirajte LIGO KATOLI-
ŠKIH SLOVENCEV in darujte
v njeno blagajno! Vsi veste,
da je njen namen dober in da
ne drži s tistimi, ki hočejo ži-
veti po načelih "popravljenega
katekizma!" — Zaplot.

**Pobiranje doneskov za be-
gunce v fari sv. Vida**
(Nadaljevanje)

Nabiralki AGNES URBAN-
ČIČ, 1128 E. 67. St. in MARY
PRISTOV, 995 Addison Rd. Na-
brali \$85.55. Darovali so slede-
či:

Mr. John Potokar Sr. \$20.00.
Po \$5.00: Mr. in Mrs. Anton
Petkovšek, Mrs. Mary Rigler,
Mrs. Ignac Zdešar, Mrs. Anton
Kastelec, Mrs. Mary Urbančič,
Mrs. Anton Prime.

Po \$3.00: Mrs. Jennie Arko,
Mrs. Mary Skrajnar, Mrs. Jen-
nie Hlad.

Po \$2.00: Mrs. Mary Hlad,
Mrs. Mary Mlakar, Mrs. Fran-
ces Ulcar, Mrs. Margaret Kova-
čič, Mrs. Mary Kalister, Mrs.
Josephine Susek \$2.50.

Po \$1.50: Mrs. Anna Urbani-
ja, Mrs. Mary Zaverl, Mrs.
Alojzija Zeleznik.

Po \$1.00: Mrs. Mary Ivančič,
Mr. in Mrs. A. Hribar, Mrs.
Vincencia Pevec, Mrs. Petrič,
Mrs. Valentine Ponkvac, Mrs.
Mary Urbas, Mrs. Mary Pevec.

Po 50 centov: Mrs. Mary Na-
gode, Mrs. Ann Mack, Mrs.
Frances Peterlin, Mrs. Alice
Avsec 55 centov; Mrs. Rose Po-
točnik in Neimenovana vsak po
25 centov.

(Dalje prihodnjič.)

MALI OGLASI

Sobo išče
Samsko deklo želi dobiti so-
bo v okolici od 55. do 79. ceste.
Kdor ima kaj primerne naj-
pusti naslov v uradu tega li-
sta. (268)

Hiša naprodaj
Naprodaj je hiša 10 sob za
2 družini na E. 92. St. blizu Su-
perior Ave. Se poceni prodaja. Za
nadaljnja pojasnila pokličite IV
1514. (268)

Zastoj v Florido
Zastoj se lahko pelje v Flo-
rido čez par tednov. Katerega
veseli naj se zgasi na 1134 E.
60. St. ali naj pokliče EN 4520.

Dve hiši naprodaj
Naprodaj sta dve prijazni hi-
ši na enem lotu v Lakewood v
slovenski okolici. Cena je zelo
znižana in je sedaj \$10,500. Za
pojasnila pokličite Boulevard
7178. (267)

Stanovanje v najem
Odda se 5 čednih opremljenih
sob za 2 moška, ki želita zase
gospodinjstvo. Najemnina je
\$5.00 na teden za vsakega. Na-
haja se na 5410 Stanard Ave.
Vprašajte na 1379 E. 65. St. ali
pokličite EN 5606. (266)

Gospodinj se išče
Na mali župniji z 2 duhovni-
koma, se išče samostojno gospo-
dinjo; dobra plača in stalno de-
lo. Naslov pove urad tega lista.
(267)

Posestvo naprodaj
Kdor hoče svoj denar dobro
investirati, naj kupi ta tri po-
sestva: 6121, 6123 in 6125 St.
Clair Ave. Za informacije po-
kliče MA 6530. (x)

**Kadar potrebujete
zavarovalnico**
proti ognju, viharju, za avtomobile,
šipe itd, se lahko in zanesljivo
obrnete na
L. Petrich — IV 1874
19001 KILDEER AVE.

OBLAK MOVER
Se priporoča, da ga pokli-
čete vsak čas, podnevi ali po-
noči. Delo garantirano in
hitra postrežba. Obrnite se
z vsem zaupanjem na vašega
starega znanca
JOHN OBLAKA
1146 E. 61st St.
HE 2730.

DELO DOBIJO DELO DOBIJO

Kuhinjski šef
se takoj sprejme. Dobra plača.
Zgasi naj se v
**Solomon's Delicatessen
& Restaurant**
1045 E. 105. St.
ali pokliče LI 9864
(266)

MALI OGLASI

NAZNANILO
Naznanjamo vsem cenjenim
prijateljem, da bomo vodili na-
prej Murton Roofing, klepar-
sko obrt.
Ker nam je radi smrti Sam
Murtona delo nekoliko zaostalo,
bomo sedaj kakor prej po izvež-
bankih delavcih delo nadaljeva-
li. Če potrebujete popravne stre-
he, ali žlebove pokličite
Mrs. Mildred Murton
16021 Saranac Rd.
GLenville 5234
(226)

Furnezil!
Popravljamo vsake vrste
Resetting \$15, čiščenje \$5
Termoset kontrola
Lahka mesečna odplačila
Chester Heating Co.
Govorimo slovensko
1193 Addison Rd.
ENdloott 0487
(x)

Pekarija naprodaj
Naprodaj je pekarija, ki se
nahaja med 62. in 79. cesto na
St. Clair Ave. V 3 letih je na-
pravila prometa \$25,000. Se
mora prodati radi bolezni. Zgla-
site se na 6704 St. Clair Ave.
ali pokličite KE 4963. (266)

Išče se karpenterje
Stalno delo. Dobra plača. Ko-
gar zanima, naj se zgasi na
960 E. 185. St. (x)

Kuharica
Izkušena, se takoj sprejme.
Dobra plača. Zgasi se
**Solomon's Delicatessen
& Restaurant**
1045 E. 105. St.
ali pokličite
LI 9864. (266)

**Pomagajte Ameriki, kupujte
Victory bonde in znamke.**

SERVICE ALL TYPE OF WIRING PARTS

**Zmislite se na nas
za vaš RADIO -- PRALNIK
in CISTILEC ZA POPRAVO**

MODERNA OPREMA
14 LET IZKUŠNJE
Vse delo garantirano

MALZ ELECTRIC
6902 St. Clair Ave. EN 4808
9:30 dop. — 9:00 zvečer

**CONSTRUCTION LOANS
STRAIGHT BANK LOANS
FHA LOANS
GI LOANS**

**PROMPT SERVICE
LOW INTEREST RATES
Monthly Reduction Loans**
Apply at
St. Clair Savings & Loan Co.
3235 ST. CLAIR AVE. HENDERSON 5670

UČITE SE ANGLEŠČINE
iz Dr. Kernovega
ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA
"ENGLISH-SLOVENE READER"
kateremu je znižana cena
in stane samo: **\$2.00**
Naročila sprejema
KNJIGARNA JOSEPH GRDINA
6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Vrhovni sodniki so obiskali predsednika Trumana. Od leve na desno so v prvi vrsti: predsednik vrhovnega sodišča Harlan Fiske Stone, predsednik Truman, sodnika Hugo Black in Felix Frankfurter. V srednji vrsti: sodniki Stanley F. Reed, Harold H. Burton, Wiley Rutledge in Frank Murphy. Zadnja vrsta, sodnik William O. Douglas, sodna klerka Charles E. Cropley in J. Howard McGrath; generalni solicitor Thomas E. Waggaman in generalni pravdnik Tom Clark.

KRALJICA DAGMAR

ZGODOVINSKI ROMAN

Draguška je sklenila roke in pritisnila k ustnicam križ, katerega ji je v Bukovski cerkvi obesil okoli vratu oče Dobrogost, kar najgorkeje je mgola.

"Potem bi bilo po vsem tvojem delu, ti dragi moj učitelj, potem bi bilo seme, katero si vsejal in ki je že poglano, — izruto hitreje, mnogo hitreje kakor je bilo vsejano. Samo tega ne dopusti, Bože moj. Desetkrat raje moje kakor tvoje življenje!"

Take moči se Valdemar od svoje mlade soproge ni nadejal. Niti odgovoriti ji ni mogel, samo vroče jo je poljubil na belo, čisto čelo, na katerem zdaj ni bilo niti oblaka.

Zunaj v taboru je bilo mirno. Stražni ognji so groeli kakor bi hoteli vsak rtenotek ugasniti. Okoli sivih šotorov so se pomikale temne sence straž, ki so se srečavale molče. Z nedolžnih višin je bilo že tudi videti v daljavi ognje v taboru upornikov. Toda tako popolnoma so bili podobni vešam blodnicam.

XI.

Ko je drugi dan zjutraj vzhajalo solnce, je bilo vse krvavo.

Kraj je bil v strašni rdečici videti še žalostnejši. Na eni strani so se vlekle proge bukovskih gozdov, na drugi se je zrcalila gladina prostranega ribnika, v neenem oziru podobnega jezerom na severovzhodu, po katerih je ta konec Sjaellanda najznačilnejši del celega otoka. Na gričih proti polnoči so bile čete škofa Valdemara. Popolnoma natanko je bilo že mogoče razločevati njihovo čudno orožje, in na ušesa kraljevske vojske je prihajalo šumenje množic, podobno onemu, katero sliši popotnik, ki nenadoma obstane na morskem bregu, ko pričenejo besneti velikanski valovi.

Kraljevska prednja straža je že stala brodnikom, kakor se pravi, z obličjem v obličje.

Naenkrat so se vrste vitezov razstopile.

Iz kraljevske vojske je prijezdila na belcu, brezmadežnem kakor sveže padli sneg, mlada gospa z razkrito glavo, v krilu,

ki je bilo bolj belo kakor najčistejši batist. Okoli škrlatnih ustnic ji je igral smehljaj, katerega bi ne mogel posneti niti čopič najizvedenejšega slikarja, kaj šele samo pero. Lica so ji bila nekoliko pobledele, toda v njih se je zrcalilo iz vsake poteze toliko vznešenosti, toliko žarobnosti, jemajoče razum, in toliko odkritosrčnosti, da noben jezik ne more popisati tega pojava.

Brodniki in ribiči so stopali na stran, nehote odkrivali svoje glave, v prsih zadrževali dih in čudno, da jim ni popadalo orožje iz rok.

Nikdo ni opazil, da je kralj Valdemar na čelu najizbornejšega viteztva vsak trenotek pripravljen, da spodbode konja za ostrogami in švigne kakor strelica na stran krasne gospe.

Očarujoča gospa je jezdila sredi upornikov korak za korakom mirno dalje in dalje.

Kralj Valdemar je bil blede kakor smrt. Zdelo se je, kakor da ga hoče popasti vrtoglavost.

Množice upornikov so vtihnile, kakor kadar ni na morju niti najmanjše sapice. Vseh glav so bile odkrite in vseh oči vprte v čarokrasno jezdkinjo.

"Stric Valdemar..."

Ta glas je prišel preko ustnic mlade žene, kakor bi bil zavonil v najčistejšem srebru. "Jaz sem prosila za te, kakor hitro sem stopila na tla svoje nove domovine, in ti prvi segaš po najini sreči, — ti prvi hočeš onesrečiti to, ki nima tujak nikogar razun svojega soproga, ki ti ni storila krivice niti s pogledom, niti z mislijo. Stric, za Boga, v katerega službo si posvečen, te prosim, da križ, ki je na tvojem vratu... Še enkrat: nikogar nimam tukaj."

Med brodniki je nastajalo čudno šumenje...

SLAVA! NIČ VEČ!

HRBTOBOLA

Tukaj je čisti, moderni način oblažiti navaden hrbtobola, Johnson's Back Plaster! Olajša bolečine, otrplost, nategnjenost. Vpliva prijetno! V vseh lekarnah. Zahtevajte Johnson & Johnson kakovost.

Danski vitezi so že hiteli svoji kraljici na pomoč...

Toda naenkrat je zletelo v zrak na tisoče čepk in na tisoče brodniskih ust je zagrmelo: "tu imaš, svitla gospa, nas — nas... Naj živi naša kraljica... Bodi zdrava, naša gospa."

In čete so se vrgle na zemljo, se zbirale nato okoli kraljičinega belca, in neizrečeno srečnim se je štel, kdor se je mogel dotakniti samo njenega krila, kaj šele te bele ročice.

"Mi smo dobro... pošteno

ljudstvo... Samo ne stikaj nas...

... In mi ti bomo zvestejši kakor morju, na katerega bregovih smo se rodili."

Škof Valdemar se je tresel po celem telesu.

Takega konca svoje vojske bi se ne bil nadejal niti v najneverjetnejših sanjah... Za trenotek niti ni vedel, kaj naj spregovori.

Mlada kraljica je bila še vedno med brodniki, iz katerih so ob njenem pojavu in ob njenih besedah naenkrat postala jag-

njeta.

Kralj ni niti verjel svojim očem. Tudi njegova družina si je začudeno mela oči.

Kraljevski vojski je bilo pri ti prikazni, kakor da je prišla na bajni svet. Vitez na škofovi strani je bil, kakor da je okamenel... Niti zganil se ni...

Komaj je iz daljave zagledal kraljico, in niti za trenotek ni obrnil od nje svojih oči. Naličje je imel vendar še vedno spuščeno... Naenkrat je stopil dva koraka naprej, toda dalje ni

mogel. Zdelo se je, da bi se rad,

zelo rad prerinil med množicami do kraljice...

Za nekaj trenutkov je zopet poskusil, če bi se mu to ne posrečilo...

Zdaj je bil srečnejši... Toda samo njeno belo atlasasto krilo je poljubil... Zdelo se je, da je nekaj pregovoril, a slišati ni

bilo ničesar... Nove množice so se na vseh straneh zbirale okoli kraljice.

Vitez s prodrtim srebrenim oklepom, je šel naravnost k kralju.

(Dalje prihodnjič)

Piva je kolikor hočete

Mi ga imamo vedno dovolj v zalogi za gostilne, tudi za privatne potrebe kot za ženitovanja, partije, trpinje, za javne dvorane in zasebne hiše.

V zalogi imamo pivo sledečih finih vrst:

GROSSVATER

Najboljši ALE

iz Akrona, ki je kuhano iz posebne studenčnice in ne iz navadne vode.

in pa HALF-and-HALF

Za fino pivo pokličite Henderson 4629

DOUBLE EAGLE BOTTLING CO.

JOHN POTOVAR IN SINOVA, lastniki

6511-19 St. Clair Ave.

NAZNANILO IN ZAHVALA

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da nam je nemila smrt vzela iz naše srede našega dragega sporoga in očeta

SAM MURTON-A

ki je preminul in nas za vedno zapustil dne 22. avgusta 1945 v starosti 45 let. Rojen je bil v Clevelandu. Pokopan je bil dne 25. avgusta 1945 na Lakeview pokopališče.

Tem potom se želimo prav prirčno zahvaliti vsem številnim prijateljem, ki so blagopokojnemu okrasili krsto s krasnimi vencami. Prirčna hvala tudi vsem, ki so darovali v gotovini. Lepa hvala vsem, ki so ga obiskali na mrtvaškem odru. Lepa hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile pri pogrebu brezplačno. Lepa hvala članom Slovenske Moške Zveze št. 3 za udeležbo pri pogrebu, ker so ga tako častno spremili na zadnji poti posebno pa Mr. John Rožancu za tako lep poseben vilni govor.

Našo prirčno zahvalo naj sprejme Mrs. Mary Vrh, ki nam je bila v toliko pomoč, za vso njeno skrb in požrtvovalnost, ki nam jo je nudila v teh žalostnih dneh.

Lepa hvala A. Grdina in sinovi pogrebniemu zavodu za vso prijazno postrežbo in tako lepo urejeni pogreb.

Ti, predragi soprog in oče, Tvoje zemljsko trpljenje se je končalo, odšel si tja, odkoder ni vrnitve. Počivaj mirno v ljubljeni rojstni zemlji.

Tvoji žalujoči ostali:

SOPROGA IN OTROCI;

MATI, BRATJE IN SESTRE.

Cleveland, O. 14. novembra 1945.

1882

1945

Naznanilo in Zahvala

S tugo in žalostjo v naših srcih naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je nemila smrt posegla v našo sredo in za vedno nas je zapustil naš predragi in nikdar pozabljeni soprog in ljubljani oče

Matija Urankar

Blagopokojnik je po dolgi bolezni spreviden s svetimi zakramenti za umirajoče izdihnil svojo blago dušo, zatisnil svoje trudne oči in za vedno zaspal na svojem domu dne 8. oktobra 1945 v starosti 63 let.

Doma je bil iz Spodnjega Kašlja, fara Devica Marija v Polju.

Pogreb se je vršil dne 11. oktobra 1945 iz Jos. Zele in Sinovi pogrebne prostora v cerkev Brezmadežnega Spočetja na Superior Ave. in E. 41. St. in po opravljeni sveti maši zadušnici smo ga položili k večnem počitku na Calvary pokopališče.

Tem potom se želimo prirčno zahvaliti Rev. Kenny iz fare Brezmadežnega Spočetja za opravljeno sveto mašo, za pogrebne obrede in za ganljiv govor v Cerkvi, ravno tako lepa hvala Rev. Hilkert in Rev. Kenny, ki sta ga prišla pokropiti večer pred pogrebom.

Prav prirčno se želimo zahvaliti Mr. in Mrs. Michael Silc in Mrs. Mary Kozel in hčere, ki so nam bili za prvo pomoč in nam kaj dobrega storili na en način ali drugi, kar tudi vsem ki so ga prišli pokropiti, so z nami čuli in nas tolažili, kakor tudi onim, ki so se udeležili svete maše in ga spremili na pokopališče k večnem počitku. Obenem lepa hvala Joseph Silcu iz Colorade, ki je prišel pokojnega pokropiti in se je udeležil pogreba.

Prirčno se želimo zahvaliti vsem onim, ki so poklonili vence cvetja ob krsti našega blagopokojnega soproga in dragega očeta. Enako tudi vsem, ki so darovali za svete maše za mirni pokoj blage duše, kot tudi vsem, ki so dali svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu.

Iskrena hvala naj velja tudi vsem, ki so izrazili sožalje s sožalnimi pismi ali kartami.

Nadalje se želimo prirčno zahvaliti članom društva Napredni Slovenci št. 5. SDZ, za udeležbo pri pogrebu, posebno pa spremljevalcem krste, ki so ga nosili ter položili k večnem počitku.

Našo prirčno zahvalo naj sprejme pogrebni zavod Joseph Zele in Sinovi za vso vsestransko prijazno naklonjenost in za izvrstno vodstvo pogreba.

Predragi in ljubljani soprog in oče, ni bilo več pomoči za Tebe in moral si nas zapustiti, ker prišla je nemila smrt in Te pobrala iz naše družine. Zelo Te pogrešamo in žalujemo za Teboj. Ohranili Te bomo v sladkem spominu ter obiskovali in krasili bomo Tvoj grob s cveticami, katere bodo zalile naše grenke solze. Počivaj mirno v ameriški zemlji in večna luč naj Ti sveti.

Žalujoči ostali:

JOSEPHINE URANKAR, soproga;

MATIJA, sin;

JOSEPHINE KUBASKY in DOROTHY, hčere;

ANDY, zet;

ANDY, vnuk;

V stari domovini pa zapušča žalujočega brata Antona in sestro Franciško.

Cleveland, Ohio, 14. nov. 1945.

V BLAG SPOMIN

NAŠEGA POKOJNEGA OČETA IN DOBRE MATERE

Mike Mahne

ki je za vedno zatisnil svoje oči 14. nov. 1940

Kako pozabiti to gomilo, kjer vajino blago spi srce, ki nam brezmejno vdano bilo ves čas do zadnjega dne.

Žalujoči ostali:

OTROCI, SESTRA in BRAT.

Cleveland, O. 14. novembra 1945.

Helen Mahne

ki so nas za vedno zapustili dne 15. novembra 1944

Zdaj bivata vrh višave jasne, kjer ni mraku, kjer ni noči, resnice sonce ne stemni, tam sonce sreče vama ne vgasne.